

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

VY_32_INOVACE_PPM14160NÁP

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tento projekt je spolufinancován ESF a OPVK

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0883
Název projektu:	Rozvoj vzdělanosti
Číslo šablony:	III/2
Datum vytvoření:	14. 2. 2013
Autor:	Ing. Ivana Náplavová
Určeno pro předmět:	První pomoc
Tematická oblast:	Poranění a akutní stavy
Obor vzdělání:	Masér sportovní a rekondiční 69-41-L/002 1. ročník
Název výukového materiálu:	Výuková prezentace: Krvácení, zevní
Popis využití:	Druhy krvácení, způsoby stavění zevního krvácení, úkoly pro žáky
Čas:	15 minut

Krvácení

Zachránce by měl pokud možno používat při ošetřování krvácejících ran **gumové rukavice** jako prevenci krví přenosných chorob.

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=Rubber%20gloves&ex=2#ai:MP900178951>

Obvykle ztráta 30% - 40% celkového množství krve znamená bezprostřední ohrožení života!

Čas: 2 minuty

ú

Řešení:

Dělení krvácení:

A) Podle směru:

1. **Zevní** – krev vytéká mimo tělo postiženého
2. **Vnitřní** – krev teče mimo cévy, ale do těla postiženého
3. **Z přirozených tělních otvorů** – např. z nosu, úst, uší...

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bleeding_finger.jpg?uselang=cs

B) Podle postižené cévy:

1. **Tepenné** – krev z rány rytmicky vystřikuje
2. **Žilní** – krev tmavočervené barvy z rány volně vytéká nebo se valí
(otevřené žíly mohou nasávat vzduch = vzduchová embolie)
3. **Vlásečnicové (kapilární)** – nebývá příliš závažné, k zastavení dochází průměrně za 6 – 8 minut
4. **Smíšené** – kombinace žilního a tepenného

<http://office.microsoft.com/cs-cz/images/results.aspx?qu=zran%C4%9Bn%C3%AD&ex=1#ai:MP900425239>

Zevní krvácení

Cílem první pomoci je stavění zevního krvácení a zabránění dalším krevním ztrátám !

V případě masivního krvácení je život v ohrožení!

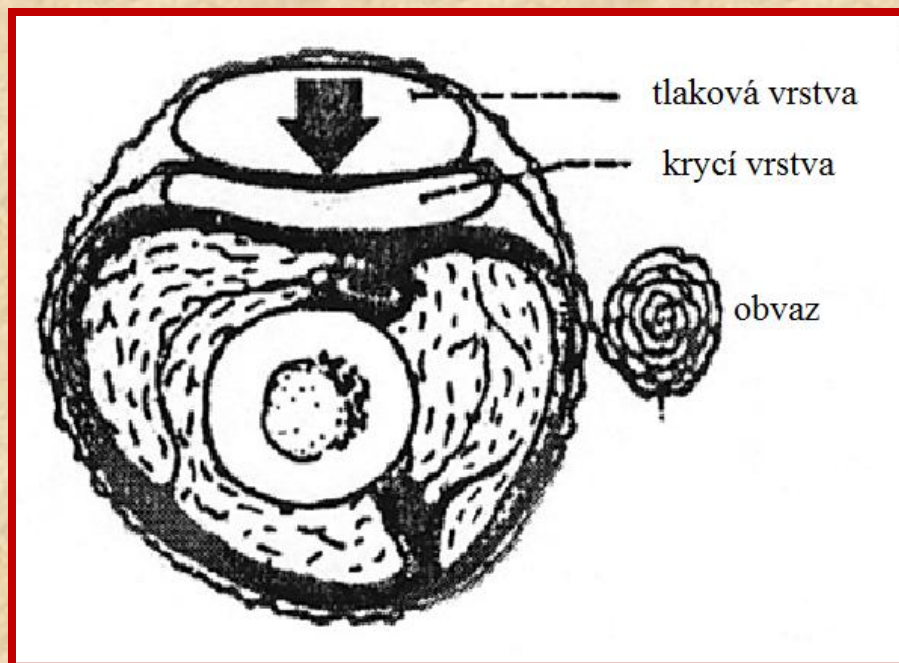

1. Tlak na ránu

- **látkou a rukou**
  - při mírném krvácení tlak na ránu přes sterilní krytí (kapesník, ručník, čistá tkanina),
  - prosáklé krytí neodstraňujeme
  - v případě nutnosti přikládáme další vrstvu
  - za 10 – 30 minut se při mírném tlaku obvykle krvácení zastaví

- **tlakovým obvazem**

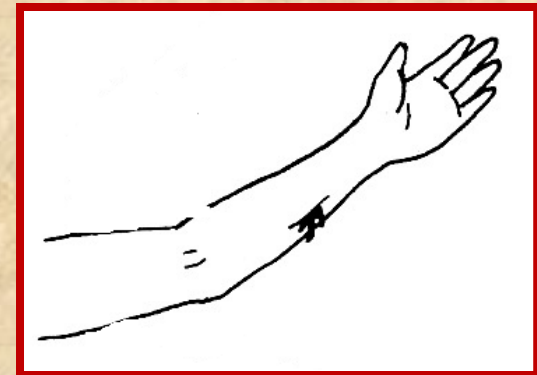
- v případě, kdy lze stlačit cévu proti podkladu
- krycí vrstva
- tlaková vrstva (stočené obinadlo, polštářek pohotovostního obvazu, kapesník apod.)
- obvaz, kterým obě vrstvy fixujeme
- v případě prokrvácení přidáme další vrstvu
- je třeba kontrolovat puls a prokrvení končetiny

Při mimořádně silném krvácení a na místech, kde nemůžeme vyvinout potřebný tlak (krkavice, podklíčková tepna) neztrácíme čas a snažíme se zastavit krvácení stlačením cév přímo v ráně!!!

2. Elevace

- zvýšení končetiny nad úroveň srdce (snížení krevního tlaku)
- používá se současně s přímým tlakem na ránu
- nesmí být použita
  - při zlomeninách
  - v případě cizích předmětů uvízlých v končetině
  - při možném poranění páteře a míchy

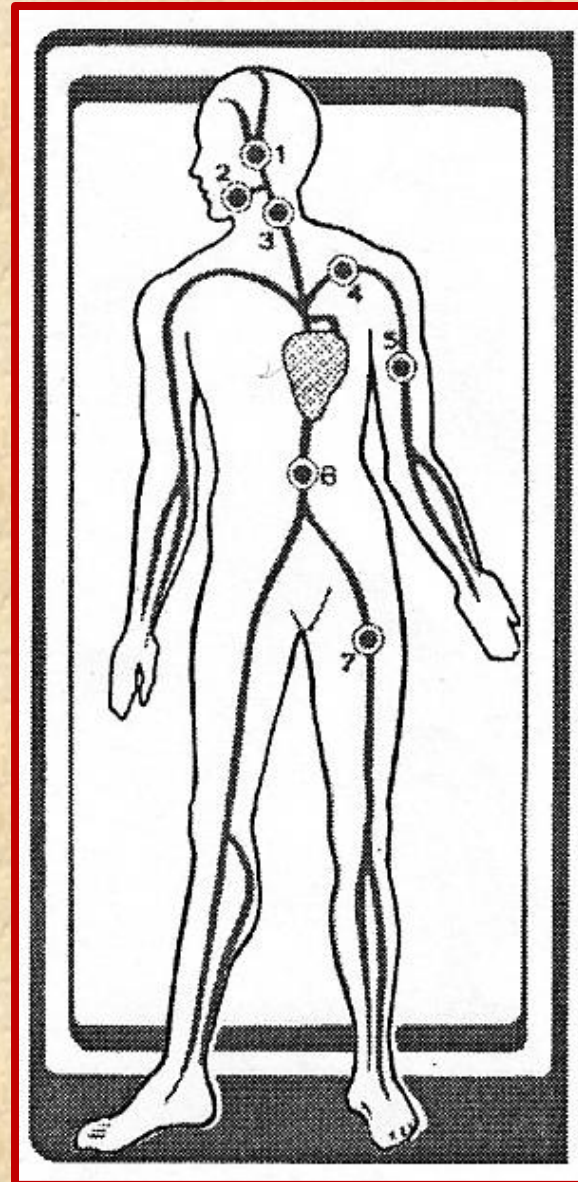

Beránková, M. - Fleková, A. – Holzhauserová, B.: První pomoc. Praha,

3. Tlakové body

- místa, kde tepny probíhají
blízko povrchu těla a přímo
nad kostěným podkladem

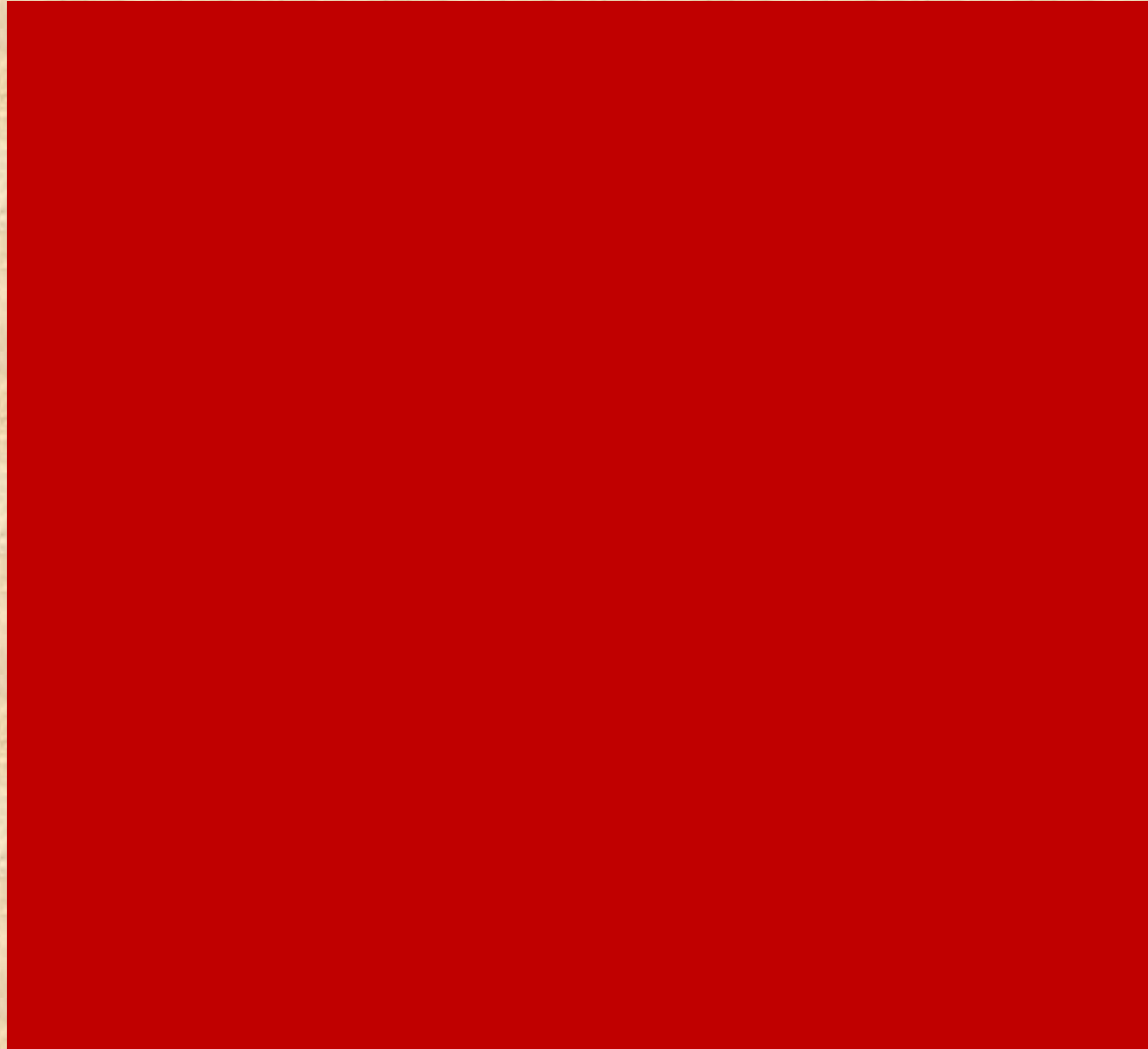
1. spánkový
2. lícní
3. krční
4. podklíčkový
5. pažní
6. břišní
7. stehenní

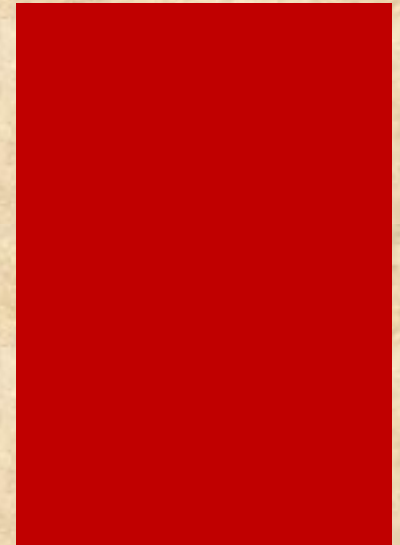

ú

Čas: 2 minuty

Řešení:

4. Škrtidlo

- když nelze krvácení účinně zastavit (několik vrstev tlakového obvazu prokrvácí)
- u otevřené zlomeniny s tepenným krvácením
- při amputaci

Improvizované prostředky:

- šířka škrtidla 5-8 cm, opasek, šátek, kravata, obinadlo...

Jako škrtidlo nelze použít provázek, drát nebo jiný podobně úzký předmět!!!

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Belt-clothing.jpg>

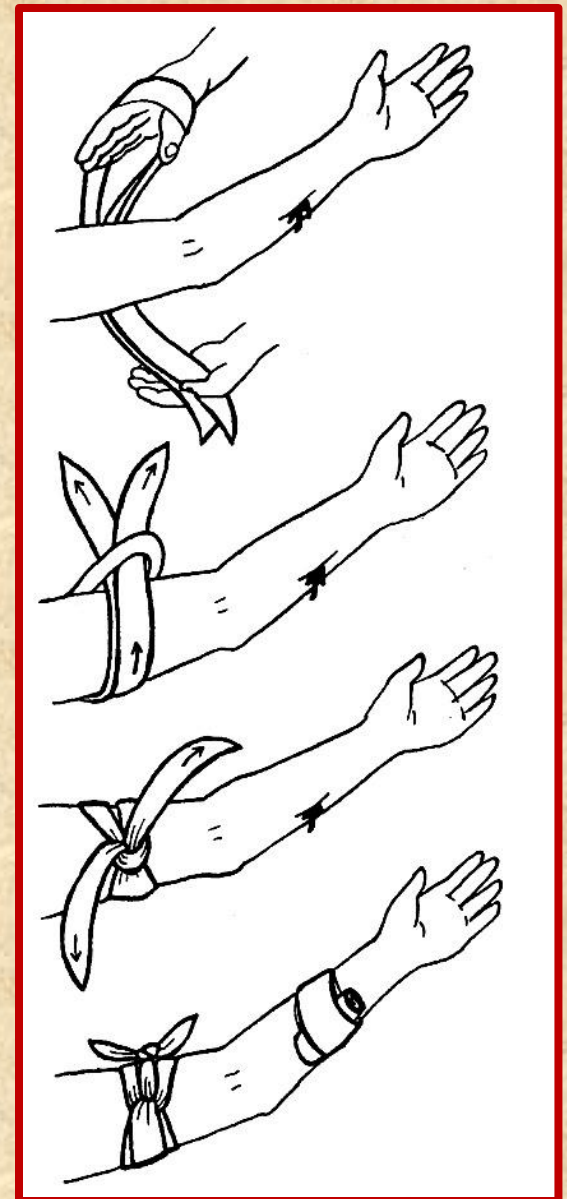
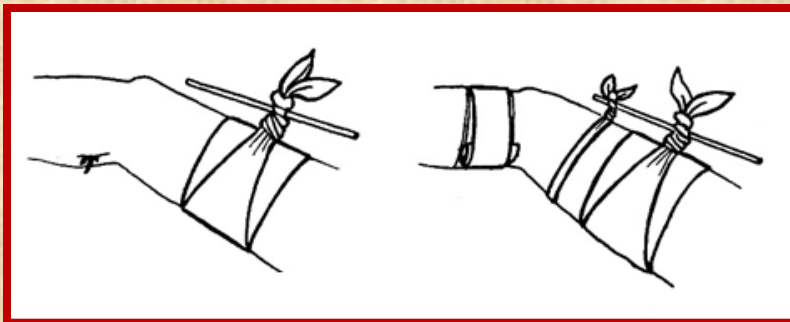

http://www.morguefile.com/archive#/?q=cord&photo_li b=morgueFile

Technika přiložení zaškrcovadla:

- škrtidlo vždy podkládáme (mulem, šátkem, textilií, oděvem)
- škrtidlo přikládáme asi 5 cm nad ránu směrem k srdci, ne přes kloub
- je-li to možné, stlačuje v době přikládání škrtidla jeden ze zachránců příslušný tlakový bod
- jednou přiložené škrtidlo v rámci PP nikdy nepovolujeme
- na viditelném místě **zaznamenáme čas** přiložení škrtidla
- správně zaškrcená končetina je bledá až bílá (nesmí mít temně rudou až fialovou barvu)

Zdroje:

Beránková, M. - Fleková, A. – Holzhauserová, B.: První pomoc. Praha, Informatorium 2007.

Zemanová, J.: První pomoc pro učitele ZŠ a SŠ. Ostrava 2006.

Janda, F., Valta, V.: Zdravověda pro učební obor Kadeřník. Praha, Informatorium 2004.